

**Verslag Commissie Ruimtelijke ordening, Landelijk gebied en Wonen
op 23 september 2015**

PS2015-582

Voorzitter : P. van 't Hoog (p.vthoog@gmail.com; tel. 06-5206 1351)
Secretaris : G.L. Buevink (g.buevink@gelderland.nl; tel. 026-359 9154)

1. Opening en mededelingen

[aanwezig: Elbers \(VVD\), Meerburg \(VVD\), Dijkstra \(CDA\), Rijssenbeek-Van Pijkeren \(CDA\), van Steenbrugge-Spiering \(CDA\), Hellegers \(D66\) Kanis \(D66\), van Milaan \(D66\), van Dijk \(SP\), Kusters \(SP\), Hedin \(PvdA\), Jeurink \(PvdA\), Scheers \(PVV\), Straver \(PVV\), Vreugdenhil \(ChristenUnie\), Klein \(SGP\), Van de Weerd \(SGP\), Maouche \(GroenLinks\) Verheul \(GroenLinks\), Van der Veer \(PvdDieren\), Bakkers \(50PLUS\), gedeputeerde Van Dijk en gedeputeerde Schouten](#)

Voor het tweede deel van de actualisering omgevingsvisie, onderdelen KRW. Deltabeslissingen en grondwaterbescherming wordt op 21 oktober a.s., 's middags een technische briefing en hoorzitting gepland.

2. Spreekrecht

[aanwezig: zie agendapunt 1](#)

Dhr. Barends (PSP92) spreekt in over de geborgde zetels in waterschapsbesturen (zie ook ingekomen stuk PS2015-471 van de PSP92 Utrecht). PS Utrecht hebben een motie aangenomen die uitspreekt dat geborgde zetels niet passen in democratisch bestuur. Hij roept PS van Gelderland op deze motie over te nemen.

3. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvraag

[aanwezig: zie agendapunt 1](#)

Agendapunt 9, jeugdzorg wordt verschoven naar 28 oktober 2015. Het debatverzoek van GroenLinks
Over wordt als agendapunt 13 toegevoegd aan de agenda.

4. Vaststelling verslag van de vergaderingen op 24 juni en 1 juli 2015 en de hoorzittingen op 17 juni 2015.

[aanwezig: zie agendapunt 1](#)

De verslagen worden vastgesteld.

De afspraken 1, 2 en 5 zijn afgedaan.

5. Verordening POP3 Subsidies Gelderland (PS2015-533)

[aanwezig: zie agendapunt 1](#)

Het **CDA** vindt de periode tussen aanvraag en besluit van 22 weken erg lang. Verder blijkt nergens hoe de middelen voor PIP Bommelerwaard worden gebruikt. Het college wil RVO de uitvoering laten doen en zegt dat de betrokkenheid van de provincie beperkt is. Wat houdt die beperking in? Tot slot denkt het CDA dat artikel 4.2. niet correct is geformuleerd.

Gedeputeerde Van Dijk antwoordt dat hier een verordening voorligt die door alle provincies moet worden vastgesteld. Er zit nog ruimte bij de vraag wie de uitvoering doet. RVO moet erbij betrokken zijn, omdat de Europese Commissie alleen zaken doet met RVO, maar daar zit dus nog ruimte. Echter twee organisaties eraan laten werken maakt het ingewikkeld. De provincie bepaalt wat er gedaan moet worden. M.b.t. artikel 4.2. zal hij schriftelijk reageren. 22 weken is een maximale termijn. Het mag dus korter.

De **VVD** vraagt of de provincie aan RVO kan meegeven dat de dienstverlening naar de

aanvragers belangrijk is.

Gedeputeerde Van Dijk antwoordt dat daarover een stevige discussie wordt gevoerd met de staatssecretaris, want hij is niet tevreden over de huidige werkwijze en de tarieven. De provincie streeft ernaar het zo goed en snel mogelijk te laten verlopen, maar de regels van Europa zijn zeer strikt en hij wil op dit terrein geen fiasco meer meemaken.

De verplaatsingsregeling PIP Bommelerwaard wordt gefinancierd vanuit POP3.

De **voorzitter** sluit de beraadslaging met de constatering dat het voorstel als hamerstuk naar PS gaat.

6. Koersdocument Innovatie Land- en Tuinbouw (PS2015-454)

[aanwezig: zie agendapunt 1](#)

De **VVD** ziet hier een fundamentele keuze: als we op een hoger abstractieniveau gaan zitten, kom je ook innovaties tegen die je financiert, maar die niet tot wasdom komen. De VVD snapt dat maar vindt het belangrijk vast te stellen dat de risico's groter zijn en dat het beleid voor lange termijn moet worden ingezet. De VVD vraagt hoe de gedeputeerde reageert op de vraag van LTO of het mogelijk is ook aandacht te blijven besteden aan minder abstracte instrumenten.

GroenLinks vindt dat als je aan innovatie werkt, je moet weten wat duurzame land- en tuinbouw inhoudt. Hierover kun je fundamenteel van mening verschillen. Wat ziet GS als stip aan de horizon. Waar wil je naar toe met emissies, dierenwelzijn etc.. Dan kun je terug beredeneren wat nodig is en waar de onzekerheid zit. In die onzekerheid zit het risico. GroenLinks is bereid dat risico te nemen als het juiste perspectief aan de horizon staat.

D66 vindt innovatie essentieel, voor de bedrijven zelf, maar ook om onze doelen te bereiken op het gebied van klimaat en kleinschaligheid. Schaalvergroting is nu vaak noodzaak en geen keuze. D66 wijst er wel op dat afrekenbaarheid op korte termijn niet mogelijk is als je op een hoger abstractieniveau gaat zitten. D66 vraagt of er nog andere wegen zijn, bijv. EFRO, om innovatie in de sector te ondersteunen.

Het **CDA** vraagt of dit beleid niet te voorbarig is, omdat het een uitwerking van de visie economie zou moeten zijn. Wat het CDA zorgen baart is het loslaten van niveau 2. Is er een overgang te maken, of kan niveau 2 ingebed worden? Tot slot, wat willen GS doen om koplopers in beweging te krijgen.

De **PvdDieren** staat positief t.a.v. de koers, maar zou het op prijs stellen als het concreter wordt. Wat betekent het als we een duurzaam Gelderland willen waar we ook toekomstige generaties mee kunnen werken. We moeten niet investeren in technieken, waarvan we kunnen voorzien dat die over 10 jaar al achterhaald zijn.

De **PvdA** staat positief t.o.v. de koers en de samenhang die wordt gezocht, maar is benieuwd hoe de samenhang binnen de organisatie van de provincie vorm krijgt. Verder is de vraag of de landelijke structuren worden benut (o.a. uitvoeringsagenda duurzame veehouderij 2023, IPO). De PvdA is benieuwd of de provincie regionale initiatieven voor ketenversterking en lokale voedselproductie wil ondersteunen. Het lijkt of het college dat bij de gemeenten neerlegt. De PvdA vindt dat ook de provincie daarvoor zijn verantwoordelijkheid moet nemen.

De **SGP** wijst erop dat het genereren van ideeën en concepten niet het probleem is, maar het realiseren van deze ideeën en concepten. Aan die realisatie is behoefte in de sector.

Wil je overheidsgeld goed benutten, dan moet je daarop inzetten. De SGP ziet ook geen strijd met de keuze voor een hoger abstractieniveau. De provincie moet niet de innoverende instantie zijn, maar het proces faciliteren.

De **ChristenUnie** vraagt hoe GS de gemeenten gaat helpen hun rol op het tweede abstractieniveau te vervullen. Is dit voorbehouden aan grote gemeenten of kunnen ook kleine gemeenten hun rol spelen.

Gedeputeerde Van Dijk antwoordt dat het document nu voorligt, omdat dit nodig is om POP3 middelen te kunnen uitgeven aan innovatie. De provincie besteedt nu € 500.000 per jaar aan innovatie bij bedrijven. Het Rijk doet dit echter ook. Hij denkt dat de provincie meer toegevoegde waarde biedt door een abstractieniveau hoger te gaan zitten. Met stadslandbouw heeft de provincie weinig bemoeienis en hij vindt dat ook iets voor gemeenten. Kennis over staatssteun kan gedeeld worden met de gemeenten, maar het zijn de gemeenten die het moeten doen. Regionale ketenversterking en andere initiatieven kunnen passen binnen de nieuwe koers. Er wordt bekeken hoe landelijke structuren benut kunnen worden.

Er wordt nu gewerkt aan het plussenbeleid. Er is dus een bepaalde visie op duurzaamheid. Het realiseren van innovatieve ideeën is inderdaad 'the devils triangle'. Als voorbeeld van de nieuwe koers noemt hij Vruchtbare kringloop in de Achterhoek. Hier wordt geen subsidie gegeven aan individuele agrariërs, maar zorgen we ervoor dat de bodem er in zijn totaliteit beter uitkomt door bepaalde stappen te zetten.

GroenLinks vindt het plussenbeleid niet hetzelfde als 'de stip aan de horizon'.

De **PVV** vraagt welke innovatie niet plaatsvindt zonder betrokkenheid van de provincie.

PvdDieren ziet het plussenbeleid als een manier om extra uitbreidingsruimte te bieden en ziet daar niet de koppeling met duurzaamheid.

Gedeputeerde Van Dijk kan de vraag van de PVV niet beantwoorden. Hij weet niet welke innovatie afhankelijk is van wat de provincie doet.

T.a.v. GroenLinks en PvdDieren: hij heeft geen scherp beeld van waar de landbouw in een bepaald jaar moet staan. Wel ziet hij dat de sector nu rekening houdt met de wensen vanuit de samenleving en daarover wordt met elkaar gesproken. Een onderdeel daarvan is de ontwikkeling van het plussenbeleid die nu plaatsvindt.

De **voorzitter** sluit de discussie af.

7. Voortgang PIP Bommelerwaard (PS2015-534)

aanwezig: Elbers (VVD), Meerburg (VVD), Dijkstra (CDA), Rijssenbeek-Van Pijkeren (CDA), van Steenbrugge-Spiering (CDA), Hellegers (D66) Kanis (D66), van Milaan (D66), van Dijk (SP), Kusters (SP), Hedin (PvdA), Jeurink (PvdA), Scheers (PVV), Straver (PVV), Vreugdenhil (ChristenUnie), Klein (SGP), Van de Weerd (SGP), Maouche (GroenLinks) Verheul (GroenLinks), Van der Veer (PvdDieren), Bruins (50PLUS), gedeputeerde van Dijk, gedeputeerde Schouten

Dhr. Kolbach (LTO) spreekt in (zie bijlage).

De **SGP** vraagt toelichting op het betaalmoment, dat door de inspreker te berde is gebracht. Welk effect heeft de discussie die nu is ontstaan op het proces, en wat is het gevolg als je het betaalmoment op 5 of 7 jaar zet.

De **PvdA** vraagt in hoeverre de bezwaren de ingezette koers kunnen wijzigen.

Het **CDA** vraagt of de sector wordt betrokken bij de uitvoeringsstrategie.

De **VVD** sluit zich aan bij de SGP.

De **SP** vraagt de gedeputeerde te reageren op de inspraak, met name dat de beleidsregels een complete verrassing waren.

GroenLinks vindt de invulling van de motie duurzaamheid mager. Het vraagstuk gaat ook over waterveiligheid en waterkwaliteit.

Gedeputeerde Van Dijk antwoordt dat op 27 mei een gebiedsavond heeft plaatsgevonden in Zaltbommel waar uitgebreid is gesproken over de vervolgstappen, waaronder de beleidsregels en het betaalmoment. Daar waren vrijwel alleen maar tuinders aanwezig. Op basis van de reacties en inbreng van gemeenten en anderen zijn de beleidsregels opgesteld. Het kan zijn dat de sector het er niet mee eens is, maar er is dus wel overleg gevoerd.

Er wordt tuinders het aanbod gedaan nu mee te doen in de structurerende wijzigingsplannen. Daarvoor moeten ze een concreet plan indienen, dat binnen twee jaar wordt uitgevoerd. Op die manier krijgen ze directe zekerheid. Het voordeel voor de tuinder is dat ze geen aparte exploitatiebegroting bij een wijzigingsplan hoeven neer te leggen en bepaalde kosten niet voor hun rekening komen. Maak je de periode voor realisering van een plan langer dan kan het gebeuren dat de bestemming bij recht geregeld is, de procedure is afgerond, maar het plan niet wordt uitgevoerd. Dan ontstaat een speculatiemotief.

Als ze later met een plan komen moet daarvoor een apart wijzigingsplan worden gemaakt. Het kan iets duurder zijn, omdat ze dan kosten hebben die nu door de provincie worden betaald.

Het betaalmoment moet liggen vlak voor de vergunningverlening. Na vergunningverlening is kostenverhaal niet meer mogelijk.

M.b.t. duurzaamheid: er is een aparte waterparagraaf. Alle tuinders weten dat ze in 2018 moeten voldoen aan de Kaderrichtlijn Water. Ze weten welke werkzaamheden daarvoor moeten worden voltooid.

De **voorzitter** sluit de bespreking.

8. Leefbaarheid (PS2015-554)
aanwezig: zie agendapunt 7

Dhr. Barends (PSP92) spreekt in. De provincie heeft een aantal rollen bij leefbaarheid. Hij steunt de lijn in de startnotitie. Hij pleit er voor dat de provincie daar hard aan blijft werken en dat daarnaast de provincie ook het grote stedenbeleid voortzet.

D66 vindt de startnotitie te breed en te vaag. Geef meer richting op dit moment. Hij pleit ervoor vooral de bewoners te ondersteunen in het oplossen van de problemen in hun eigen leefomgeving.

Het **CDA** vindt dat leefbaarheid een aandachtspunt moet zijn bij vrijwel alle kerntaken. Belangrijke thema's zijn leefbaarheid in krimpgebieden, stad en platteland, langer zelfstandig wonen. Het CDA kan zich vinden in de mogelijke rollen van de provincies, maar wil daaraan toevoegen vraaggestuurd werken en maatwerk leveren. Verder moet het ook kunnen gaan om stenen, de dorpshuizen. Burgerinitiatieven moeten geen hinder onderkennen van ingewikkelde aanvraag- en verantwoordingsprocedures. Het proces van consultatie moet niet te lang duren. Voortvarendheid is gewenst.

De **PVV** is kritisch, omdat het kan verzanden in een praatclub waar weinig concreets uitkomt. De communicatie en bewustwording is te eenzijdig gericht op milieu en waterzuivering. Het lijkt weinig zinvol, terwijl de asielzoekers voor problemen zorgen in dorpen en gemeenschappen. Daarover zouden we moeten praten.

De **PvdA** is blij dat het college aansluit bij de definitie van leefbaarheid van DKK. Het is goed dat de gemeenten bij de rondetafelgesprekken De PvdA vraagt de afgelopen jaren te evalueren. Daarnaast is een goede overgang van oud naar nieuw beleid van belang. Hoe worden de initiatieven die niet konden worden gehonoreerd er nu bij betrokken. Belangrijk is dat vrijwilligers niet verzuipen en initiatieven niet verzanden en dat er geen geld wordt gestopt in processen waar niemand wat aan heeft. De PvdA verwacht dat zorgvuldig wordt omgegaan met de verbindingen die al bestaan.

De **PvdDieren** vindt de notitie ook erg breed. Waar kan de provincie effectief zijn, waar kan de provincie een rol spelen. Neem je verantwoordelijkheid door het stellen van regels en het maken van plannen. Hij vraagt ook te bekijken wat de raakvlakken zijn van de leefbaarheid van mensen en de leefbaarheid voor dieren en wat daar kan gebeuren om het te verbeteren.

De **SGP** roept op te inventariseren wat er allemaal al wordt georganiseerd op het gebied van leefbaarheid. Het ligt heel dicht bij mensen en begin dus op dat niveau. Probeer er ook geen eenheidsworst van te maken., Probeer de identiteit van de provincie in al zijn schakeringen vast te houden.

De **ChristenUnie** vindt leefbaarheid één van de belangrijkste onderwerpen en juicht daarom toe hoe leefbaarheid als onderdeel van de provinciale kerntaken wordt neergezet. Toch is de fractie kritisch: pas bij de Voorjaarsnota 2016 kan er geld worden vrijgemaakt voor leefbaarheidsprojecten. Dat doet geen recht aan de problematiek. De ChristenUnie en andere fracties hebben duidelijk gemaakt dit najaar geld beschikbaar te willen hebben. Er kan een brug worden geslagen tussen huidig en nieuw beleid door de oude regeling gemeenschapsvoorzieningen te voorzien van 1 miljoen. Zo voorkomen we dat een vacuüm ontstaat.

50PLUS vindt dat aan communicatie veel aandacht moet worden besteed, zowel van boven naar beneden als andersom.

De **SP** ziet als gevaar dat er te veel onder leefbaarheid wordt gebracht, bijvoorbeeld openbaar vervoer of breedband. De SP hoopt dat wordt gekeken naar waar de werkelijke noden zitten en dat daarvoor extra middelen worden vrijgemaakt.

De **VVD** vindt dat de burger centraal moet staan en dat het maatwerk moet zijn. Waar is behoefte aan? Dat kan per regio verschillen. De koppeling van de verschillende domeinen door het thema verbinden is een goede. Voor de VVD is leefbaarheid ook digitale bereikbaarheid, fysieke bereikbaarheid, innovatie in de zorg. Leefbaarheid is verweven in heel veel beleidsterreinen. De VVD steunt het pleidooi van het CDA voor eenvoudige procedures, want de vraag is of je aan burgers dezelfde eisen kunt stellen als aan professionele organisaties. De rondetafel moet duidelijk maken welke behoefte er is. De provincie moet echter ook ruimte laten. Ga niet teveel de zelfredzaamheid invullen, maar ondersteun de burgers en laat het hun initiatieven zijn.

GroenLinks onderschrijft de opmerkingen over de breedte van het thema. De vraag is dan

echter wel hoe het kan dat GS structurele relaties met organisaties heeft verbroken. Loopt GS daarmee niet vooruit op de nog te voeren discussie. Het gevaar is dat de kennisinfrastructuur wordt vernietigd die we broodnodig hebben in de discussie.

Gedeputeerde Schouten heeft bewust de startnotitie breed gemaakt. Vertrekpunt is het coalitieakkoord. Dat akkoord laat al de verwevenheid met allerlei terreinen zien.

Er zijn grote verschillen. In een stad kan iets anders nodig zijn dan in de Achterhoek of de Veluwe. Daarom wordt breed ingezet op wat waar gebeurt en hoe daarop kan worden aangesloten. Daarom spreekt het college van verbinden.

De definitie van DKK is gekozen, omdat daarin heel duidelijk de beleving van leefbaarheid tot uitdrukking komt.

Voor het komende traject zijn de instellingen uitgenodigd, ook al is de structurele subsidierelatie verbroken.

Er wordt breed ingezet, maar ze wil het niet zo breed maken dat ook dierenwelzijn daarin wordt meegenomen. Verder wil ze niet bij voorbaat al dingen uitsluiten.

In december wordt de visie afgerond, en in januari in commissie/PS besproken. Daarna wordt het uitvoeringskader gemaakt. Voor het beschikbaar stellen van geld is van belang dat er een visie is en dat we weten welke regeling eraan moet worden gekoppeld.

Ze neemt de suggestie over om in de rondetafelgesprekken ook de huidige initiatiefnemers uit te nodigen. Ze vraagt de commissie namen of initiatieven door te geven.

De **PvdDieren** vindt het vreemd dat dieren worden uitgesloten. Organisaties die iets met dieren doet zijn niet welkom in de rondetafelgesprekken.

De **ChristenUnie** wijst erop dat in het coalitieakkoord staat dat de gemeenschapsregeling wordt voortgezet in een breder kader. Het is een unieke kans om dit jaar nog iets te doen aan leefbaarheid.

Gedeputeerde Schouten vindt dat het leefbaarheidsbeleid moet gaan over mensen. In het voorjaar heeft het college al iets gedaan aan leefbaarheid. Ze vindt het niet verstandig vóór de visie al iets te doen.

De **PvdDieren** wijst erop dat veel mensen betrokken zijn bij zorgboerderijen, dierenasiels, mensen willen hun huisdier meenemen naar een verzorgingshuis. Wordt dat nu buitengesloten?

D66 vraagt hoe de rondetafelgesprekken gevoerd kunnen worden en deelnemers kunnen worden uitgenodigd zonder dat we weten waarover het gaat.

De **PVV** steunt de pleidooien door dorpshuizen en voorzieningen in dorpen. En hoe wordt leefbaarheid bevorderd in relatie tot de asielzoekersproblematiek

Gedeputeerde Schouten sluit initiatieven waarbij dieren betrokken niet uit. Ze zal er voor zorgen dat het geen Poolse landdag wordt. In de commissie ABF is het onderwerp asielzoekers ook aan de orde geweest en geconstateerd dat zowel college als Provinciale Staten moeten nadenken over wat dat betekent.

De **voorzitter** sluit de discussie.

9. Transitie jeugdzorg.

Dit agendapunt is verschoven naar 28 oktober 2015

10. Beleidswijziging ruimtelijk beleid natuurgraven (PS2015-552)

[aanwezig; zie agendapunt 7](#)

De **SP** staat er in principe positief tegenover. Het is een interessant verdienmodel voor terreinbeheerders. De natuurwaarden mogen niet beschadigd worden, maar zouden zelfs versterkt moeten worden. In het voorstel leest de SP dat dit een gedeelde zorg is. De SP vraagt wat de impact is van extra bebouwing en extra verkeer.

De **VVD** vindt het belangrijk om aan de maatschappelijke vraag tegemoet te komen. De VVD vraagt waarom GS kiezen voor eeuwige grafrust. Daar wordt in den lande verschillend mee omgegaan. Verder willen GS geen parkeerplaats toestaan. De VVD wijst erop dat bij Heidepol wel een parkeerplaats is.

GroenLinks is kritisch, maar staat er nog open in. De fractie heeft zorg op het inbrengen van gebiedsvreemde stoffen in de natuur, vooral medicijnresten. Wat doen we daarmee? Ook heeft GroenLinks zorg over verstoring van de natuur, het realisme van het verdienmodel, de plaatsing van de grafmonumenten en het aantal grafplaatsen. Tot slot, is het nodig dat we onze laatste stukjes natuur uitbaten en maken we nu ook na de dood onderscheid tussen arm en rijk.

Het **CDA** ziet ook steeds meer vraag naar natuurbegraven. Op de kaart wordt aangegeven waar wel en waar niet natuurbegraven kan worden. Hoe voorkomen we wildgroei en versnippering?

D66 sluit zich aan bij de vragen van de SP. D66 maakt zich geen zorgen over de medicijnresten.

De **PvdDieren** vindt het volkomen terecht dat GroenLinks daarover opmerking maakt. De PvdDieren sluit zich aan bij de opmerkingen van GroenLinks en voegt toe niet gelukkig te zijn met de plaatsing van raster. Dit doorkruist het ontsnipperingsbeleid. Tot slot, wat is de juridische status van deze discussie. Moet de omgevingsvisie en –verordening worden aangepast voordat een ondernemer aan de slag kan.

De **SGP** vraagt hoe het zich verhoudt tot bestaande bestemmingsplannen.

De **PvdA** sluit zich aan bij voorgaande vraagstellers en voegt toe of gekeken wordt naar de natuurgevoelige gebieden en in hoeverre die in wandelroutes liggen en hoe herkenbaar het wordt als natuurbegraafplaats. Mag het grafmonument een zwerfkei zijn en mag er een naam op staan.

De **ChristenUnie** vindt dat het te allen tijde mogelijk moet zijn mensen te begraven en heeft daarom een positieve grondhouding. Is het noodzakelijk dat het Gelders Natuurnetwerk (GNN) hiervoor wordt aangesproken en hoe verhoudt het zich met de toekomstige omgevingsvisie van het Rijk.

50PLUS vraagt hoe dringend het is nog twee natuurbegraafplaatsen te stichten, want Gelderland kent al vijf natuurbegraafplaatsen.

Gedeputeerde Van Dijk wijst erop dat in de omgevingsvisie al een notitie over dit onderwerp is aangekondigd. Daarmee is het niet klaar. De omgevingsverordening moet worden aangepast. De ondernemer moet daarop wachten.

De kosten van natuurbegraven variëren, afhankelijk van de grafelijkheid. Er mogen geen niet-lichaamseigen elementen worden begraven. Het enige toegestane grafmonument is een stuk hout. Na zeven jaar is dat allemaal vergaan en resteren dan alleen nog maar de kadastrale coördinaten.

De natuurbegraafplaats moet goed uitgerasterd zijn, dus je wordt niet onverwacht geconfronteerd met een natuurbegraafplaats.

GS willen voorkomen dat er nieuwe gebouwen in het GNN worden gezet. Initiatiefnemers maken gebruik van een al bestaand gebouw. De grafelijkheid in het GNN is ook beperkt om beschadiging van wortels te voorkomen. GS denken dat het met de regels die worden gesteld de natuur niet wordt geschaad. Ethische vragen moet ieder voor zichzelf beantwoorden. Hij denkt dat de kosten van natuurbegraven niet veel hoger zijn dan andere manieren van begraven, als je eeuwige grafrust wilt afkomen. Hij zal dit nog nagaan en zonodig daarop terugkomen.

Met extra vervoersbewegingen wordt rekening gehouden, want de aangewezen gebieden liggen aan de randen van natuurgebieden. Bovendien gaat het vooral om eenmalige vervoersbewegingen.

Er is een maatschappelijke behoefte en GS willen daaraan tegemoet komen op een geregleerde manier, om te voorkomen dat het onder de Barro ongelimiteerd gebeurt.

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor Heidepol. Zodra het in de omgevingsverordening is opgenomen kunnen gemeenten het in hun bestemmingsplan opnemen.

De **VVD** vraagt waarom is gekozen voor eeuwige grafrust en waarom eisen worden gesteld aan het grafmonument.

GroenLinks vraagt het probleem van de medicijnresten goed te bekijken. Dat zou een grote zorg weg kunnen nemen.

Gedeputeerde Van Dijk antwoordt dat met eeuwige grafrust wordt bereikt dat zo weinig mogelijk in de grond wordt gewoeld. GS willen zoveel mogelijk de natuurlijke situatie in stand houden. Hout verweert na verloop van tijd en valt niet op. Grafmonumenten zijn van steen, wat fundamenteel anders is.

Hij verwacht dat het probleem van de medicijnresten zal meevallen. Niet lichaamseigen elementen als bijvoorbeeld protheses hebben waarschijnlijk een grotere impact.

De **voorzitter** sluit de discussie.

11. **Wijziging reglementen waterschap Rivierenland en waterschap Vallei en Veluwe (PS2015-526)**

aanwezig: **Elbers (VVD)**, **Meerburg (VVD)**, **Dijkstra (CDA)**, **Rijssenbeek-Van Pijkeren (CDA)**, **van Steenbrugge-Spiering (CDA)**, **Hellegers (D66)** **Kanis (D66)**, **van Milaan**

(D66), van Dijk (SP), Kusters (SP), Hedin (PvdA), Jeurink (PvdA), Scheers (PVV), Straver (PVV), Vreugdenhil (ChristenUnie), Klein (SGP), Van de Weerd (SGP), Maouche (GroenLinks) Verheul (GroenLinks), Van der Veer (PvdDieren), Bruins (50PLUS), gedeputeerde van Dijk, gedeputeerde Meijers, gedeputeerde Schouten

Over dit voorstel wordt niet beraadslaagd. Het voorstel gaat als hamerstuk naar PS.

12. Najaarsnota (PS2015-551)

[aanwezig: zie agendapunt 11](#)

De SGP is blij dan GS voortvarend aan de slag gaat met CPO. Zorgpunt: pas in 2017 is geld voor het lange termijnbeleid beschikbaar. Hoe wordt dat overbrugd.

De PvdDieren vindt het aantal programma's laag en pleit ervoor de programma's op te splitsen en kondigt een amendement aan.

De SP vraagt wat GS gaat doen met de aanbevelingen in de bijgevoegde rapporten.

Gedeputeerde Van Dijk wacht het initiatief van PvdDieren af. Aan plandoelen wordt op dit moment nog gewerkt. Evaluaties en rapporten worden bij Voorjaarsnota en Najaarsnota aangeboden. GS komen er vervolgens in de begroting of een apart beleidsdocument op terug.

Gedeputeerde Meijers denkt dat voor de komende tijd voldoende geld beschikbaar is voor CPO. Mocht het nodig zijn dan kan bij Voorjaarsnota iets worden gedaan.

De voorzitter sluit de beraadslaging.

13. Debatverzoek GroenLinks over de toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking bij ruimtelijke projecten (PS2015-573)

[aanwezig: zie agendapunt 11](#)

GroenLinks vindt de centrale vraag het moment waarop PS besluiten over een ruimtelijke ontwikkeling. We zien dat dit vaak gebeurt op het allerlaatste moment, wanneer er al onherroepelijke besluiten zijn genomen en investeringen zijn gedaan. GroenLinks vindt dat dat voorkomen moet worden. Als casus voor deze discussie heeft GroenLinks het Slingelandziekenhuis gekozen. GroenLinks stelt een aantal vragen aan de commissie en aan GS. Toegevoegde vraag aan GS: is het bericht juist dat GS in een gesprek met het ziekenhuis al aangegeven dat ze door kunnen gaan?

Gedeputeerde Meijers antwoordt dat in de omgevingsvisie heel duidelijke uitgangspunten zijn neergelegd voor nieuwe ontwikkelingen. Bij ieder voorontwerp of zelfs nog daarvoor vindt een gesprek plaats tussen provincie en gemeente en ontwikkelaar en wordt de ladder ingebracht. Soms dient de provincie een zienswijze in, als de opmerkingen uit het gesprek niet voldoende terugkomen. In een heel enkel geval leidt het tot verdere stappen.

Over het Slingeland is nog geen voorontwerp voorgelegd, maar er is al wel contact. Ze heeft bij de initiatiefnemer en de gemeente de ladder ingebracht. Ze weten aan welke voorwaarden ze moeten voldoen. Er wordt nu onderzoek gedaan.

Ze vindt het te vroeg een uitspraak te doen over het rapport van GroenLinks. Ze verwacht dat in het rapport van de initiatiefnemers meerdere locaties staan met een onderbouwing. Aan de hand daarvan kan ze een uitspraak doen.

De ChristenUnie vindt de ladder voor duurzaam ruimtegebruik een mooi instrument om te bekijken wat er al is, vóór we iets nieuws maken in de natuur.

Het is lastig het rapport te beoordelen, maar er kan geen misverstand over bestaan dat de ChristenUnie voorzichtig wil omgaan met de beschikbare ruimte. Met moment van communiceren is lastig, want de gemeenten hebben een eigen verantwoordelijkheid. Het is goed dat de gedeputeerde daarover vroegtijdig communiceert.

De SGP sluit aan bij de gedeputeerde en ook de initiatiefnemer heeft een eigen verantwoordelijkheid. Als er valide redenen zijn om af te wijken, moet daarover worden gepraat. Over het Slingelandziekenhuis kan nu nog geen oordeel worden gegeven.

De PvdA wil geen oordeel geven over de aangedragen casus, want daarvoor is het nog te vroeg. Een interessant discussiepunt is wat te doen met de alternatieve locatie die door GroenLinks is genoemd. Het gaat om een bedrijventerrein met beperkte milieucategorie waar weinig bedrijven voor te vinden zijn en waar woningbouw meestal ook niet mogelijk is.

De PvdDieren vindt het een goed onderzoek. Vroegtijdig duidelijkheid geven is belangrijk. Ook deelt de PvdDieren de indruk dat de locatie bij de A18 niet goed past.

Het **CDA** vindt het prematuur om een uitspraak te doen over de casus en heeft er vertrouwen in dat het college er zorgvuldig mee om zal gaan.

D66 sluit zich ook aan bij GS. Hij is blij dat GS meedenkt met initiatiefnemers. D66 wacht het onderzoek en de locaties die daarin worde voorgesteld af.

De **PVV** kan de conclusies uit het GroenLinks-rapport onderschrijven.

De **VVD** is kritisch over het rapport. Alleen het ruimtelijke aspect is belicht. Andere aspecten die als betaalbare zorg, dicht bij de mensen ontbreken. Ook lijkt naar de alternatieve locatie toe te worden geredeneerd. De VVD is blij dat de gedeputeerde zorgvuldig het gesprek aangaat.

De **SP** wijst erop dat de Rekenkamer heeft geconcludeerd dat er overaanbod is bij bedrijventerreinen. De SP ziet geen enkele noodzaak ruimte aan de natuur te onttrekken voor een groot ziekenhuis. Het Wedeo-terrein lijkt een goed alternatief. De locatie bij de A18 Kan niet voldoen aan de ladder voor duurzame verstedelijking. De SP is positief over het onderzoek van GroenLinks. Het is inderdaad wenselijk tijdig duidelijkheid te verschaffen aan gemeenten en initiatiefnemers.

Tot slot: de SP zou Stadsblokken-Meinerswijk ook graag getoetst zien aan de ladder.

GroenLinks vindt belangrijk dat de verantwoordelijkheid duidelijk bij het ziekenhuis is gelegd met de waarschuwing dat de ladder serieus zal worden toegepast en dat het tot een weigering kan leiden. GroenLinks is blij dat de gedeputeerde dat duidelijk naar voren heeft gebracht.

De **voorzitter** sluit de beraadslaging.

14. **Rondvraag**

[aanwezig: zie agendapunt 11](#)

VVD:

1. Voelt de provincie Gelderland zich nog verantwoordelijk voor het landgoed Biljoen na de deal met Gelders Landschap eerder dit jaar?

2. Is de provincie van plan om samen met Gelders Landschap te zoeken naar het optimaliseren van de inrichting van het landgoed, die recht doet aan de positie van pachters en hun agrarische productie? De provincie heeft immers eerder geïntervenieerd door het uitkopen van een agrarisch bedrijf, dus waarom zou de provincie nu niet ingrijpen (conform gelijkheidsbeginsel)?

PvdDieren:

In de mededelingenbrief is onder punt 30 aangegeven dat er een ontheffing is afgegeven voor het schieten van een wild zwijntje op begraafplaats Heiderust te Rheden.

Onze vraag was/is of de ontheffing wordt ingetrokken. De gemeente heeft namelijk een andere oplossing gevonden:

<http://www.metronieuws.nl/binnenland/2015/09/zwijntje-dat-kogel-wachtte-mag-toch-blijven-leven>

Het besluit is genomen op 14 augustus. De publicatiedatum is 21 augustus. De ontheffing ligt zes weken ter inzage. Als de ontheffing nu wordt ingetrokken hoeft er geen bezwaar te worden gemaakt.

Zonder deugdelijk hek mag de ontheffing toch niet worden gebruikt, en met het nieuwe hek is de ontheffing niet nodig. Een bezwaar zou lijkt ons grote kans van slagen hebben.

Deze rondvragen worden schriftelijk beantwoord.

Memo over behandeling Gelders Plussenbeleid:

De **voorzitter** wijst erop dat in de memo aan de leden wordt gevraagd ideeën in te brengen. Deze kunnen worden gemaild aan de secretaris.

15. **Sluiting.**

De **voorzitter** sluit de vergadering om 20.45 uur.

Vastgesteld op 28 oktober 2015,

Voorzitter

Secretaris